

Izjava za novinare generalne sekretarke Vijeća za regionalnu saradnju Majlinde Bregu povodom potpisivanja Deklaracije o romingu između telekom operatera iz EU i Zapadnog Balkana 6. decembra 2022. godine u Tirani

Potpredsjednice vlade Baluku, komesare Varhelyi, predstavnici operatera i medija,

Prvi samit Evropske unije i Zapadnog Balkana u našem regionu, i to u mom rodnom gradu Tirani, značajan je na mnogo načina, između ostalog i **zbog svega dobrog što EU ima da ponudi, kao i zbog svježine koja se unosi u dinamiku između onih koji donose i onih koji oblikuju odluke.**

S obzirom da društva i ljudi ne mogu opstati bez određenog stepena očekivanja, ali i uređenja, **drago mi je da smo nakon Berlina i tri potpisana sporazuma o mobilnosti, dan počeli još jednim uspjehom u stvaranju zajedničkog regionalnog tržišta Zapadnog Balkana, a to je potpisivanje Deklaracije o romingu, kojom se omogućava uređivanje smanjenje cijena rominga između regiona i EU.**

Prvo pitanje koje nam je upućeno nakon što je režim rominga kao kod kuće stupio na snagu prošlog jula bilo je kada će se smanjiti cijene rominga sa Evropskom unijom. **I to je prva stvar na kojoj smo počeli raditi nakon tog 1. jula. I evo nas, cijene rominga između Zapadnog Balkana i Evropske unije će opadati kao lišće naredne jeseni.**

Ovaj nimalo lak samoregulirajući i dobrovoljan proces smanjenja cijena u praksi znači da će svaki telekom operater iz EU i regiona koji je potpisnik Deklaracije razmotriti uvođenje tarifnih planova i mogućnosti manjih maloprodajnih cijena za svoje korisnike u romingu u drugim mobilnim mrežama dok će prva značajna smanjenja cijena usluga prenosa podataka u romingu stupiti na snagu od 1. oktobra 2023. godine. **To je tek početak procesa do ostvarivanja krajnjeg cilja smanjivanja cijena rominga na približno isti nivo domaćih cijena 2027. godine.**

Vjerovatno ste u skoro svim mojim govorima proteklih godina primijetili frazu „postepeno uvođenje u EU“ i možda ste se pitali šta to znači. **Dakle, ovo je upravo značenje tih riječi. Dok se trudimo da se, što najbolje možemo, pripremimo za pristupanje EU, neophodno je postepeno uvoditi prakse i politike Evropske unije. I smanjivanje cijena rominga na nivo domaćih cijena je dio toga.**

Smanjenje cijena rominga **ne znači samo uštedu novca već i jednostavnije povezivanje ljudi, privrednika, putnika, turista, a na kraju i umanjivanja ograničenja koja postavljaju granice.**

Ukidanje rominga na Zapadnom Balkanu dovelo je do nekih značajnih promjena. Prema statističkim podacima iz nacrta izvještaja o prometu podataka u romingu, **broj korisnika**

rominga na Zapadnom Balkanu je porastao za 100%. Kada poredimo drugu polovinu 2021. godine sa prvom polovinom iste godine, broj minuta ostvarenih u odlaznim pozivima povećan je za do 237%, dok su dolazni pozivi povećani za do 173%. Obim prometa podataka je istovremeno povećan za do 459%. Ovo su izvanredne brojke koje idu u prilog ne samo regionalne saradnje u cjelini već govore mnogo toga i o boljoj klimi u cijelom regionu. Što se tiče ekonomskih izgleda, prema izvještaju Svjetske banke, **procjenjuje se da će region ove godine zabilježiti ekonomski rast od 3,4 posto.**

Svako postignuće i svaki rezultat ostvaren u sklopu programa za zajedničko regionalno tržište je korak naprijed ka uspostavljanju povoljne investicione klime koja u naš region može privući izuzetno kvalitetne i trajne investicije.

Dakle, smanjenje cijena rominga između EU i našeg regiona će biti važno postignuće, a promjene koje će donijeti neće biti ništa manje značajne, uvjeren sam u to.

U narednim mjesecima telekom operateri će trebati započeti poslovne pregovore jedni s drugima i odlučiti o modelima koje će koristiti za praktičnu realizaciju smanjenja cijena u maloprodaji, odnosno da li će to biti putem popusta, posebnih mogućnosti, paketa usluga, novih ili revidiranih tarifnih planova, itd.

S druge strane, kreatori politika na Zapadnom Balkanu trebaju ubrzati provođenje reformi u domenu politika u telekom sektoru najkasnije do kraja 2023. godine.

Pregovori o postizanju sporazuma nikada nisu lagani. Nekada su prava borba. Ova je Deklaracija, međutim, rezultat snažnog angažmana telekom operatera iz EU i regiona i podrške Evropske komisije, Vijeća za regionalnu saradnju, kao i obaveza vlasti iz regiona od stupanja na snagu regionalnog sporazuma o smanjenju cijena rominga na Zapadnom Balkanu kojim je u julu 2021. godine ukinut roming u regionu. Ovo je nedvosmislen dokaz kontinuirane i nepokolebljive podrške Evropske unije političkoj, ekonomskoj i društvenoj integraciji Zapadnog Balkana. Pozivamo i druge telekom operatere iz EU i sa Zapadnog Balkana da se priključe ovoj inicijativi.

Nadam se da će se moj živahan i dinamičan duh inspirisan Tiranom prenijeti i na naš budući zajednički rad, jer moramo napornije raditi zajedno, i kao region, i kao evropska porodica i kao međunarodna zajednica.